

رژیم سعودی به بازداشت فعالان سیاسی و حقوق بشر شدت بخشیده است

تهدید شیعیان در عربستان

گروه بین الملل: رژیم سعودی با دنبال کردن رفتارهای قرون وسطایی، سال‌هاست در نظام بین الملل به عنوان یک چهره نمادین در نقض آشکار حقوق بشر و اقلیت‌ها شناخته شده است. تبعیض آشکار حقوق زن و مرد، نادیده گرفتن ابتدایی‌ترین حقوق برای افراد جامعه، سرکوب اقلیت‌های دینی و قومی، جلوگیری از آزادی بیان و قلم، سرکوب کامل فعالان سیاسی و اجتماعی، نقض حقوق زندانیان، و موارد بسیار دیگری که از سوی مجامع حقوق بشری گزارش شده، همگی گویای نقض فاحش موازین حقوق بشری و بویژه نقض حقوق اقلیت‌ها در این کشور است. اما پدیده نادیده گرفتن حقوق شهروندان شیعه در جامعه عربستان نیز روحی پراکنده است. بنازگی ویدئویی از یک جوان سعودی در توئیتر منتشر شده است که او با در دست داشتن ۲ مسلسل، عده کشتار شیعیان در منطقه نجران را می‌دهد. این اقدام که با انتقاد بسیار گسترده کاربران در فضای مجازی روبرو شده است، سبب شد سعود المعجب، دادستان عربستان و واکنشی درهنگام دستور بازداشت این فرد را صادر کند. وی در عین حال خواست صحت این ویدئو بررسی شود. تهدید شیعیان نجران چند روز بعد از آن انجام می‌شود که بر اساس برخی گزارش‌ها، دولت سعودی ۵ تن از زنان فعال مدنی و شیعه این کشور را به اعدام محکوم کرده است. سازمان عفو بین‌الملل پنجشنبه گذشته از مقام‌های سعودی خواست حکم اعدام اسراء الغمغام به همراه ۴ متهم دیگر را به اتهام شرکت در تظاهرات ضدحکومتی لغو کند. پیش‌تر الغمغام، فعال زن شیعه ۲۹ ساله، رهبری اعتراضات فعال دولت در منطقه شیعه‌نشین القطیف در شرق عربستان را بر عهده داشت. این اعتراضات که از زمان انقلاب‌های بهار عربی سال ۲۰۱۱ در این منطقه برقرار بود، جهت درخواست برای پایان دادن به تبعیض‌ها علیه شیعیان و آزادی زندانیان سیاسی به راه افتاد. یک گزارش دیدمان حقوق بشر، اتهامات مطرح شده از سوی ریاض علیه الغمغام «شرکت در اعتراضات در منطقه القطیف، تحریک مردم به شرکت در اعتراضات، سر دادن شعارهایی علیه خاندان آل سعود، تلاش برای تحریک افکار عمومی، سرکوب‌برداری از اعتراضات و انتشار آنها در شبکه‌های اجتماعی و حمایت معنوی از معترضان» بوده است. تاکنون رژیم سعودی شمار زیادی از فعالان شیعه را با انگیزه‌های کاملاً سیاسی و به اتهامات واهی اعدام کرده اما این نخستین بار است که دادستانی کل عربستان خواستار صدور حکم اعدام علیه یک فعال زن حقوق بشر است. روز گذشته نیز صفحه موسوم به «معتقلی الرأی» (زندانیان اندیشه) عربستان سعودی در توئیتر و فیسبوک اعلام کرد ۲ نفر دیگر از «زندانیان اندیشه» این کشور برای محاکمه سری آماده شده‌اند و بزودی در یکی از دادگاه‌های عربستان محاکمه می‌شوند. این صفحه اعلام کرد علی بادحد، مبلغ سعودی و عبدالله المالکی، نویسنده و پژوهشگر عربستانی بزودی به‌طور محرمانه محاکمه خواهند شد. صفحه زندانیان اندیشه عربستان چند روز پیش ضمن اشاره به ادامه بازداشت‌ها در این کشور، از تدارک دولت عربستان برای محاکمه سری شماری از بازداشت‌شدگان خبر داد و اعلام کرده بود برخی روحانیان دینی سرشناس در عربستان از جمله سلمان العوده، عوض القرنی، محمد موسی الشریف، ابراهیم المدیمیع، عادل باناعده، عصام الزامل، خالد العلكمی، و فهد السنیدی بزودی به‌طور محرمانه محاکمه خواهند شد.

ایمن در حالی است که سازمان‌های حقوقی و بین‌المللی خواستار آزادی فوری این بازداشت‌شدگان و اعلام مکان‌های بازداشت آنها هستند. در همین راستا، روزنامه آمریکایی واشنگتن‌پست در مقاله‌ای سلمان بن عبد العزیز، پادشاه عربستان و محمد بن سلمان، ولیعهد این کشور را همانند طاغوتیان دوران تاریکی خواند. واشنگتن‌پست به تناقضی که میان تصویر «روشنی» که بن سلمان در طرح خود برای چشم‌انداز ۲۰۳۰ این کشور ترسیم کرد، پرداخت و نوشت: آن زمان بن سلمان تعهد داد نظام حاکم آرای شهروندان را خواهد پذیرفت و تمام رویکردها و نظرات آنها را خواهد شنید اما واقعیت آنگونه که به نظر می‌رسد زیبا نیست. این روزنامه آمریکایی در ادامه نوشته: هزینه بیان نظرات در عربستان مرگ و گردن زدن است.

گروه بین الملل: کاخ سفید بویژه در دوران ۲ ساله ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ تصمیماتی علیه فلسطینیان اتخاذ کرده که صهیونیست‌های اشغالگر آن را «تاریخی» توصیف کرده‌اند. تلاش برای اجرای «معامله قرن» به نفع اسرائیل، به رسمیت شناختن قدس به عنوان پایتخت این رژیم، انتقال سفارت آمریکا از تل‌آویو به قدس و تلاش برای پایان دادن به فعالیت‌های بشر دوستانه آنرا در زمینه خدمات‌رسانی به آوارگان فلسطینی تنها بخشی از این اقدامات بوده است؛ گام‌هایی که کاملاً در جهت تحقق اهداف غایی صهیونیسم و برخلاف مصالح فلسطین و جهان اسلام اتخاذ شده است. شتاب اقدامات ترامپ در حمایت از صهیونیست‌ها البته با همراهی تاسف‌برانگیز حکام کشورهای بزرگ عربی همراه بوده است. در همین راستا، کانال ۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی گزارش داد دولت آمریکا قصد دارد هفته آینده «لغو حق بازگشت آوارگان فلسطینی» را اعلام کند.

بر اساس این گزارش، دولت دونالد ترامپ در نظر دارد از طریق چند گام، حق بازگشت را لغو کند؛ اول: انتشار گزارشی درباره تعداد آوارگان فلسطینی که آمریکا مدعی است تعداد آنها فقط حدود نیم‌میلیون نفر است اما آنرا (آژانس اسناد و کارایی برای آوارگان فلسطینی) تعداد آنها را بیش از ۵ میلیون نفر اعلام کرده است. دوم: توقف حمایت مالی از آنرا در کرانه باختری. کانال ۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی افزود احتمال می‌رود آمریکا از این رژیم بخواهد بر کار آنرا در کرانه باختری نظارت کند تا عدم حمایت مالی کشورهای عربی از این نهاد به جای آمریکایی‌ها تضمین شود. آنرا در سال ۱۹۴۹ با هدف ارائه

گفت‌وگو

عربستان از مارس ۲۰۱۵ با ورود هزینه هنگفت سیاسی و نظامی امیدوار بود در عرض چند هفته بحران در حیط خلوت خود را حل و فصل کند. سعودی از آسمان و زمین به جنگ مردم فقیر و بحرانی‌هم رفت و در عرصه منطقه‌ای با شکل‌دهی یک اتحاد فکری و در سطح بین‌المللی نیز با همراه کردن آمریکا و انگلیس و بخش بزرگی از قدرت‌های جهانی سعی کرد گامی بزرگ و جاه‌طلبانه بر دارد. اما با گذشت ۳ سال و نیم از این تجاوز، ابتکار عمل سیاسی و نظامی یمن همچنان در دست نیروهای انصارالله قرار دارد و جنگ به عمق خاک عربستان نیز کشیده شده است و در این میان ناوهای سعودی به طعمه جدید نیروهای مردمی یمن تبدیل شده‌اند. آیا با وجود راهبرد جنگ‌طلبانه سعودی‌ها احتمال پایان بحران و شروع مذاکرات جدی در یمن وجود دارد؟ توافق در ماه سپتامبر به نتیجه خواهد رسید؛ ورود تروزیست‌های داعش و القاعده به یمن درگیری‌ها و تداوم حمایت‌های آمریکا چه تغییری در این معادله ایجاد خواهد کرد؟ برای بررسی این موضوعات و آخرین تحولات سیاسی و نظامی یمن، «وطن امروز» با دکتر «رضا میرابیان» کارشناس مسائل خاورمیانه و دیپلمات سابق گفت‌وگو کرده است.

پس از تلاش‌های ناکام سعودی‌ها برای کنترل برخی شهرهای مهم یمن در ساحل غربی، اکنون قرار است مذاکرات صلح یمن در ژنو سوییس در اوایل ماه سپتامبر برگزار شود. آن هم در شرایطی جنگ، بمباران و حمله مداوم سعودی‌ها علیه غیرنظامیان به بخشی از زندگی روزانه مردم یمن تبدیل شده است؛ این دوگانه مذاکره و جنگ را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اکنون صحنه سیاسی و نظامی یمن درگیر ۲ روند معکوس شده است؛ از یک طرف درگیری و بمباران نظامی همچنان در این کشور شدت ادامه دارد و از سوی دیگر با حمایت‌های فرستاده ویژه سازمان ملل «مارتین گریفیتس» قرار است در روزهای ۵ و ۶ سپتامبر مذاکرات صلح یمن میان نیروهای انصارالله و نیروهای وابسته به دولت مستعفی «عبدربه منصور هادی» برگزار شود. در گذشته انصارالله اعلام کرده بود طرف مذاکره ما دولت عبدربه نیست بلکه عربستان است و عربستان باید پاسخگوی تجاوزها و جنایت‌های خود باشد. انصارالله بر این مذاکرات برای دستیابی به صلح در یمن نیروهای رئیس‌جمهور مستعفی یمن، صلاحیت و توانایی مذاکره مستقل خارج از دستورات دیکته شده ریاض و ابوظهبی را ندارند اما این حال انصارالله برای نشان دادن حسن‌نیت خود و تلاش پیگیر برای پایان یافتن بحران یمن، در این مذاکرات حاضر می‌شود. اگر چه هنوز درباره حضور سعودی‌ها در این مذاکرات خبری منتشر نشده است اما حتی در صورت حضور آنان در این مذاکرات احتمال شروع روند صلح در یمن و پایان تجاوزگری سعودی‌ها وجود ندارد. عربستان با گذشت ۳ سال و نیم از آغاز عملیات خود در

چرا آمریکا «آنرا» را تضعیف می‌کند؟

شرارت ترامپ علیه آوارگان فلسطینی

برای همیشه لغو می‌شود. گفته می‌شود معامله قرن ایجاد یک دولت مستقل و بدون سلاح فلسطینی را مطرح می‌کند که بر گذرگاه‌ها و مرزها کنترلی ندارد. حق بازگشت آوارگان فلسطینی را نادیده می‌گیرد و جایی جز قدس را برای پایتختی دولت فلسطین در نظر دارد. حق بازگشت بر ضرورت بازگشت آوارگان فلسطینی به اراضی اشغالی ۱۹۴۸ و ۱۹۶۷ تأکید می‌کند؛ در سال ۱۹۴۸ (سال اشغال فلسطین) از شهر عکا آواره شده باشند، بازگشت فرزندان او به سرزمین پدری و دریافت غرامت به خاطر این کوچ اجباری بر اساس حق بازگشت، تضمین شده است. حق بازگشت غیرقابل تصرف و از جمله مفاد منشور حقوق بشر سازمان ملل

مربوط به سال ۱۹۴۸ است. در واقع، تدارکات ترامپ برای حذف مساله فلسطین نتیجه‌ای جز شعله‌ور کردن انتفاضه جدید فلسطینیان یعنی انتفاضه سوم که در واکنش به تصمیمات وی درباره قدس آغاز شده نتیجه دیگری نداشته است. راهپیمایی‌های بازگشت در مرز نوار غزه با فلسطین اشغالی که از ۳۰ مارس (۱۰ فروردین) آغاز شده و تاکنون هم ادامه دارد، در راستای تأکید بر همین حق بازگشت است. تاکنون حدود ۱۷۰ فلسطینی در این راهپیمایی به شهادت رسیده‌اند. پاتریک لیپی، سناتور دموکرات آمریکا معتقد است کاخ سفید به جای اتخاذ سیاستی منسجم برای حل مناقشات اسرائیل و فلسطینی‌ها که بیش از هر وقت دیگری لاینحل به نظر می‌رسد، به انجام اقدامات تحریک‌آمیز و مخرب متعهد شده است.

بین‌المللی را نقض می‌کند و آمریکا برای کاهش بودجه این آژانس، بسیار دیر تصمیم‌گیری کرده است. در واقع تصمیم آمریکا درباره همزمان با انتشار اخباری درباره زمان اعلام طرح «معامله قرن» گزارش می‌شود؛ هفته گذشته رسانه‌های منطقه‌ای اعلام کردند رئیس‌جمهوری آمریکا احتمالاً در سخنرانی مجمع عمومی سازمان ملل (طی ماه سپتامبر) طرح خود را برای فلسطین و اسرائیل اعلام خواهد کرد. معامله قرن یا توافق نهای، طرحی به پیشنهاد دولت آمریکا و رژیم صهیونیستی و حمایت عربستان، برای پایان منازعه اسرائیل با فلسطین و مقدمه‌ای برای عادی‌سازی روابط عربی-اسرائیلی است. در این طرح و مذاکرات بعدی، مساله آوارگان با «وطن‌جاگیرین» در خارج از فلسطین اشغالی حل و «حق بازگشت» آوارگان فلسطینی به کشورشان

رضا میرابیان در گفت‌وگو با «وطن امروز»:

جنگ یمن، اعتبار بین‌المللی سعودی را تضعیف کرده است

هیچ دستاورد ملموسی نداشته است. سعودی‌ها در تحقق تمام مطالبات خود ناتوان بوده‌اند، بنابراین از مذاکرات استقبال نخواهند کرد. ■ آیا این دیدگاه بدبینانه نیست؟ یعنی احتمال حضور سعودی‌ها در روند مذاکرات و تشویق نیروهای متحد خود برای تفاهم و توافق با نیروهای انصارالله وجود ندارد؟

خیر! این دیدگاه بدبینانه نیست. عربستان هیچ‌گاه در شرایط کنونی پشت میز مذاکره نخواهد نشست. سعودی‌ها در ۳ سال و نیم گذشته هیچ پیروزی در تجربه‌ای به دست نیاورده‌اند، بلکه بر عکس آنان محتمل شکست‌های بزرگ نظامی، سیاسی و دیپلماتیک نیز شده‌اند. انصارالله از موضع تدافعی وارد موضع تهاجمی و اکنون جنگ وارد خاک عربستان شده است و موشک‌های انصارالله قلب عربستان را نشانه می‌گیرد. در دریا نیز ناوهای سعودی به طعمه نیروهای انصارالله تبدیل شده‌اند. در واقع عربستان در یک مخممه واقعی نظامی گیر افتاده است. سعودی‌ها نه تنها در موضع برتر قرار ندارند، بلکه در یک وضعیت بسیار شکننده و ضعیف قرار دارند. از سوی دیگر یک مشکل بنیادین در برداشت و راهبرد سعودی‌ها وجود دارد؛ آنان فکر می‌کنند بحران یمن یک راه‌حل نظامی دارد و از یک منظر نظامی صرف به قضیه سیاسی، جامعه‌شناختی و اقتصادی نگاه می‌کنند. آنان اکنون و از همین منظر در تلاشند در بندر الحدیده یک پیروزی بزرگ به دست آورند و این را به سرآغاز تحمیل خواسته‌های خود به طرف مقابل تبدیل کنند اما به اعتراف همه کارشناسان سیاسی و نظامی و تجربه ۳ سال و نیم گذشته، یمن هیچ راه‌حل نظامی نخواهد داشت و اگر سعودی‌ها بر این باورند، باوری بسیار اشتباه است، زیرا واقعیت‌های میدانی، ژئوپلیتیک یمن و نبود توازن نظامی، پیروزی برای عربستان را غیرممکن می‌کند. سعودی‌ها با تداوم این روند تنها میزان هزینه‌های سرسام‌آور خود را افزایش می‌دهند.

■ اما سعودی‌ها برای پیروزی بزرگ نظامی اکنون یک کارت دیگر یعنی توافق با تروزیست‌ها را رو کرده‌اند؛ آیا می‌توان گفت توافق داعش و القاعده نیز در قالب همین برنامه جدید قرار دارد؟ در هفته‌های گذشته خبرهای متعددی از توافق امارات و عربستان با این دو گروه تروریستی و استخدام

آنان در ساحل غربی منتشر شده است.

توافق و همکاری با داعش و القاعده در یمن موضوع تازه‌ای نیست. ریاض و ابوظهبی طی سال‌های گذشته و به‌طور مکرر از این دو نیرو در یمن استفاده کرده‌اند. آنان پیش‌تر نیز این کار کرده‌اند اما اکنون ابعاد جدیدی به آن بخشیده‌اند. گزارش‌های رسمی متعددی وجود دارد که این دو کشور با شکست نیروهای داعش در سوریه و عراق پروژه انتقال تروریست‌ها از این دو کشور به یمن را آغاز کرده‌اند. اکنون شاهد حضور هرچه بیشتر داعش و القاعده در مقابل نیروهای انصارالله هستیم. هفته گذشته «غالب الزیدی»، رهبر بلندپایه القاعده، در پی تبادل آتش با نیروهای انصارالله در منطقه «مارب» در مرکز یمن کشته شد. قرار است نیروهای تازه‌نفس تروریست‌ها به جبهه نبرد غربی نیز اعزام شوند تا از این طریق ضعف نظامی سعودی‌ها و متحدانشان در نبرد با نیروهای انصارالله جبران شود. اما با نگاهی به تاریخ نبردهای انصارالله با این دو گروه تروریستی، این مساله بخوبی روشن می‌شود که تروریست‌ها نه تنها توفیقی به دست نیاورده‌اند، بلکه در هر نبرد نظامی نیز ضمن شکست، سرزمین‌های بزرگی را از دست داده‌اند. نیروهای انصارالله تجارب بسیاری در جنگ‌های کوهستانی و چریکی و همچنین نبردهای شهری دارند. آنان مجهز به نیروی ایمان و اراده نیز هستند، چیزی که تروریست‌های داعش و القاعده و همچنین نیروهای سعودی و اماراتی از آن بی‌بهره‌اند. به نظر می‌رسد سعودی‌ها این بار نیز با کارت تروریست‌ها بخت خود را امتحان خواهند کرد اما پیروزی برای آنان همچنان به عنوان یک سراب محسوب می‌شود.

■ در این میان راهبرد آمریکا چگونه خواهد بود؛ این کشور به‌طور مکرر از سعودی‌ها حمایت می‌کند؛ آیا احتمال تغییر این راهبرد و حمایت آمریکا از صلح در یمن وجود ندارد؟ متأسفانه آمریکایی‌ها در موضوع صلح در یمن جدی نیستند. آنان خود یکی از عوامل تشدید بحران و عدم دستیابی به صلح هستند. در آخرین بمباران بزرگ سعودی‌ها علیه غیرنظامیان، این جنگنده‌های آمریکایی بودند که در آسمان کار سوخت‌رسانی به هواپیماهای سعودی را انجام می‌دادند. آمریکایی‌ها در مساله یمن نه تنها هیچ حسن‌نیتی ندارند، بلکه جدیدی از خود نیز در این‌باره نشان نمی‌دهند. واشنگتن بیشتر به دنبال تضمین فروش تسلیحات خود به سعودی‌هاست و هیچ تمایلی به قطع فروش تسلیحات پرسود خود به ریاض و ابوظهبی ندارد. از طرفی تداوم بحران یمن باعث پیوستگی، وابستگی و همراهی بیشتر عربستان با آمریکا خواهد شد. عربستان اکنون آنچنان در موضع ضعف قرار گرفته است که براحتی خواسته‌های آمریکا در موضوع فلسطین، سوریه، عراق و حتی لبنان را قبول می‌کند. آمریکایی‌ها تلاش می‌کنند عربستان بیشتر به سمت و سوی آمریکا سوق یابد و میزان وابستگی آن به واشنگتن بیشتر شود. در چنین حالتی نمی‌توان به تغییر راهبرد واشنگتن و تلاش این کشور برای صلح در یمن امیدوار بود.

جان مک‌کین مُرد

جان مک‌کین، سناتور ضد ایرانی و رئیس کمیته خدمات مسلح مجلس سنای آمریکا در سن ۸۱ سالگی درگذشت. دفتر مک‌کین اعلام کرد وی پس از ۱۴ ماه ابتلا به سرطان و تومور مغزی، بامداد یکشنبه تسلیم این بیماری شده و جان باخت. وی شامگاه جمعه اعلام کرده بود به دلیل کهنوت سن و عدم بهبودی روند درمان تومور مغزی خود را متوقف کرده است. جان مک‌کین از سیاستمداران کارکنه آمریکایی بود که سابقه ۶ سال اسارت در جنگ ویتنام را نیز داشت. وی از جمله سردمداران سیاست‌های ضد ایرانی در کنگره آمریکا و خواستار تقابل حداکثری با ایران بود. او بارها در سخنرانی‌های تند خود ضد تهدید ایران به اقدام نظامی، به سران جمهوری اسلامی نیز توهین کرده بود.

شلیک موشک بدر یک به جنوب عربستان

یگان موشکی ارتش و کمیته‌های مردمی یمن شامگاه شنبه از شلیک یک موشک بدر یک به پادگانی در نجران واقع در جنوب عربستان سعودی خبر دادند. پدافند عربستان سعودی مدعی شد که این موشک را در آسمان رهگیری و منهدم کرده است. این سومین موشکی است که یگان موشکی ارتش یمن طی روز ۲ گذشته به سمت جنوب عربستان سعودی شلیک می‌کند. ارتش یمن صبح دیروز نیز ۲ موشک از نوع زلال ۲ به منطقه جیزان شلیک کرده بود.

سفر هیأت آمریکایی به شرق سوریه

همزمان با مذاکرات کردهای سوریه با مقامات این کشور، منابع مطلع اعلام کردند که یک هیأت آمریکایی به اراضی تحت کنترل این نیروها در سوریه سفر کرده است. طبق این گزارش، ویلیام روباک، سفیر سابق آمریکا در بحرین که در حال حاضر در راس یک هیأت به سوریه سفر کرده، شنبه از شهرک «الشدادی» که تحت کنترل کردهای این کشور است و در جنوب حسکه واقع در شمال شرق سوریه قرار دارد، دیدن کرد. او اخیراً از مرزهای عراق و سوریه در نزدیکی شهر الدشیشه در شرق سوریه بازدید کرده و از اوضاع این شهرک مطلع شده است. روباک طی چند روز گذشته نیز به ۲ شهر «عین‌العرب» و «منبج» سفر کرده بود.

مخالفت غنی

با استغفای جمعی مقام‌های امنیتی رئیس‌جمهوری افغانستان روز گذشته درخواست استعفا از وزارت دفاع و کشور و همچنین رئیس ارشد امنیتی افغانستان را در حالی رد کرد که پیش‌تر مشاور امنیت ملی افغانستان نیز از سمت خود استعفا کرده بود. روز شنبه نیز محمد حنیف امر، مشاور امنیت ملی افغانستان و از شخصیت‌های تأثیرگذار و نزدیک به محمد اشرف غنی، رئیس‌جمهوری این کشور از سمت خود کناره‌گیری کرد. گفته می‌شود اختلاف میان غنی و امر در ماه‌های اخیر تشدید شده بود؛ موضوعی که امر در استعفانامه خود آن را تأیید کرده است.

جان باختن ۴۱ پاکستانی

در مراسم حج امسال وزارت امور مذهبی پاکستان اعلام کرد امسال بیش از ۴۱ نفر از حجاج این کشور که برای انجام مناسک حج به عربستان سفر کرده بودند جان خود را از دست دادند. طبق گزارش وزارت امور مذهبی پاکستان از بین حجاج ۲۵ نفر در مکه، ۷ نفر در مدینه، ۵ نفر در منا و ۴ حاجی در عرفات جان خود را از دست دادند. وزارت امور مذهبی پاکستان در ادامه اعلام کرد، بیشتر قربانیان به خاطر بی‌نظمی در مراسم حج و بیماری جان خود را از دست دادند. حجاج پاکستانی جان‌باخته در جنت‌البقیع، شاربیه و عرفات دفن شدند.

وزیر خارجه استرالیا

کناره‌گیری کرد جولی بیشلپ، وزیر خارجه استرالیا دیروز خبر داد از نخست‌وزیر درخواست کناره‌گیری از سمتش را کرده است. جولی بیشلپ گفت برای منافع کشور، از سمت خود کناره‌گیری می‌کند و تا انتخابات آتی به عنوان نماینده پارلمان استرالیا باقی خواهد ماند. بیشلپ روز جمعه گذشته در رقابت برای رهبری جدید حزب لیبرال استرالیا شکست خورد. رقیب وی «اسکات موریسون» وزیر خزانه‌داری و «پیت داتون» وزیر کشور استرالیا بودند که در نهایت موریسون برای رهبری حزب حاکم و نخست‌وزیری استرالیا برگزیده شد. بیشلپ تنها توانست ۱۱ رای در رقابت برای رهبری حزب لیبرال استرالیا کسب کند.